

LI GUNDÊ CİRNİKÊ JIYANA KOMÎNAL

Zeyneb Şero ya ji Gundê Cirnîka Piçûk ku nêzî 43 salî ye li wir dijî, qala jiyana gundê xwe ya komînal û alternatîf dîke û di heman demê de dibêje çî ji bibe emê ji gundê xwe nederkevin.

hewandin ji, lê belê tu kes ji malên xwe nederneketiye. Cîranê wan ê herî nû ji ev 15 salin hatine gund. Hemû şênîyên wê yên biçûk bihev re kal bûne.

Jiyana komînal ya li Gundê Cirnîkê

Mirov ji bo bi mirovên din re tevbigere û ji hev hez bike hatine afirandin. Helbet jiyana civakî û komînal ji aliyekî jiyana mirovî ye nayê paşguhkirin ku têkiliya di navbera ferd û civakê wê de bi hevdu ve girêdayî ye û bi xurtî bandorê li hev dikin. Bêguman di roja me ya îro de ji ev yek ne hatîye windakirin, bi taybet pergalek li Rojavayê Kurdistanê heye ku her dem bi demokratî, jiyana komînal û bihev re tevgerandin bang dike. Li Kolana Cirnîka Kevin ku wekî gundekî ji bajarê Qamişlo- Bakur û Rojhilatê Sûriyeyê tê hesabandin, hîn ji ev rîhê komunalî di kesayetiya mirovên vî de wînda nebûye. Şênîyên vî gundî tevî hemû şerên ku li herêmên hatîye jiyîn ji, hîn ji tê de dijîn û bi hev re wekî yekmalbat jiyana xwe bi rê ve dibin. Zeyneb Şero ya ku li Gundê Cirnîka Kevin a bajarê Qamişlo- Bakur û Rojhilatê Sûriyeyê ku ev 43'ê sal in lê jiyana dike, der barê jiyana gund de ji ajansa me re axivî.

Zeyneb Şero qala jiyana komînal a di hundirê Gundê xwe de kir û wiha dest bi axaftinê kir: "Nêzî 43 sal in ez hatime vî gundî, destpêkê vala bû û mal tê de tune bûn. Ji ber Rejîma Baas'ê qedexe kiribû ku gel ji xwe re malan ava bike û şaredariya wan malên avakirî xerab dikirin, lewma kesê dixwest ji xwe re odeyek ava bike êvarî destpê dikirin û bi rengekî veşartî heta sibehê bidawî dikirin. Tevî wê yekê ji jiyana me ya bi hev re a komînal me bi hêz dike. Ewqas sal derbas bûn û zarokên me jî mezin bûn. Em hemû karên xwe bi hev re diqedînin û çî çêkirina xwarinek be, çî vekirina doşekê û çî ji mûnet be alîkar hev dikin, tu kes bi tenê kar nake em giştî bi hev re dibin alîkar."

Şênîyên wê yên piçûk bi hev re pîr û kal bûn e

Gund ew cihê ku hilma aramiyê û xwezayê jê tê ye, Gundê Cirnîka Biçûk minaka ve hevokê ya herî mezin e. Di vî gundê ku belkî 50 sal in hatîye avakirin de rîhê komunalî û alternatîfîyê bîngeh e. Çîqas êrîş bi ser de hatin û gelek koçber li xwe

"Gurmegurma top an bû, lê disa ji em ji gundê xwe ne derketin"

Zeyneb Şero bal kişand ser taybet-

Amadekariyên Mihrîcana Jinan ya Zîlan ya 15. dewam dike

Amadekariyên Mihrîcana Jinan ya Zîlan ya 16. ku wê 18'ê Hezîranê li bajarê Frankfurtê yê Almanyayê were lidarxistin, dewam in.

Amadekariyên Mihrîcana Jinan ya Zîlan ya 16'an ku wê 18'ê Hezîranê li bajarê Frankfurtê yê Almanyayê were lidarxistin, berdewam in. Komîteya Amadekar ya Mihrîcanê, ji bo amadekariyan li Darmstadtê li hev kom bû. Komîteya diyar kir ku wê gelek eleqe nişanê mihrîcana ji ber pandemiyê 3 salan bi şûn de tê lidarxistin, bê dayîn û da zanîn ku komîte li wê gorê amadekariyên xwe dike.

Ji xeynî bernamêya li ser dikê; standên li ser çanda Kurdan û defîleya cil û bergan

hin bernamêyên berbiçav ên mihrîcanê ne. Wê ji bo zarokan jî tişt werin kirin. Saziyan jinan wê bi rengê xwe li tev li mihrîcanê bibin. Komîteya Amadekariya Mihrîcana Jinan a Zîlan a 16'emîn da xuyakirin ku hemû amadekariyên mihrîcanê temam kirine û bi cil û bergên gelêrî li benda jinên Kurd in.

Komîteyê her wiha bang li zarokan jî kir; "Zarokên delal ên wê mihrîcana me bi we watedar bibe, hûn ji bi dêya xwe re werin mihrîcana me." Komîte derbirî ku li gelek bajarên Almanyayê hevdiñên ji bo jinan jî organîze kirine; di serî de jin, bang li hemû Kurdistanîyên li Almanyayê û berê xwe bidin Frankfurtê. ANF

"Em ji vir narevin, emê di mal û axa xwe de bimirin"

Zeyneb Şero tekez kir ku di çî rewşê de bin ji, ew e heta deqeya dawî ji gundê xwe narevin û wiha dawî li gotinên xwe anî: "Em bi şoreşa xwe ve girêdayî ne û bedena me li ber wê ye ku me tê de zarokên xwe dan û bi hezaran birîndar û şehîd dan. Heya ji min dihat di Mala Jin de çî karê cebhewî be û çî ji karê medenî be min dikir. Çî dibe bila bibe em ji gundê xwe narevin, bila em di malên xwe de û ser axa xwe bimirin. Heya ji destê me bê, em ê nehêlin ku mal û milkê me bi dijmin bimîne. Dîsa jî em ji vir naderkevin û rê nadin wan çeteyên dewleta Tirk ku destê xwe deynin ser malên me û axa me dagir bikin." JINHA

Yekîtiya gelên herêmê serkeftinê misoger dike

Bi armanca şkandina vîna gelên herêmê û têkbirina projeya Biratiya Gelan, dewleta tirkî ya dagîrker êrişên xwe yên ser bakur û rojhilatê Sûriyê didomîne. Di nava bêdengiya cihanê de, dagîrkerî û çeteyên wê, gefên xwe li ser herêmê zêde dikin û ji bo qirkirina gelên herêmê bi hêzên navdewletî re di nava bazarê de ne. Li ser vî mijarê siyasetmedar û endamê Desteya Disiplîne ya PYD'ê Luqman Caro ji me re axivî. R-4

'Perwerdeya 'refa zabita' bi 31 endamên asayîşa jinan dest pê kir'

Bi armanca perwerdekirina bîrdozî, fikrî û leşkerî, 31 endamên Asayîşa jinan ya bakur û rojhilatê Sûriyê, 1'ê vî hevyê derbasî perwerdeya 'refa zabite' ya bi navê Şehîd Hîra Wan (Rûken Botan) bûn. R-2

BERSIVA GERÎLA YA LI DIJÎ ARTÊŞA TIRK HAT PÎROZKIRIN

NPG: Bi hosteyiya taktîkê û ruhê bilind yê Gerîlayên Azadiyê dijmin têk diçe

Femandariya Biryargeha NPG'ê peyameke pîrozbayiyê ji gerîlayên Pêngava Şehîd Savaş Maraş û Cenga Xabûrê re şand û got, gerîlayên me yên bi rengê fedayî şer dikin, artêşa tirkî ya faşîst tengav kirine û planên wan yên dagîrkeriyê xera krine. Em hevriyên xwe yên ku bi rengê fedayî şer dikin hemûyan, bi heskirin û rêzdarî silav dikin. Serketinê ji wan re dixwazin."

Femandariya Biryargeha Navenda Parastina Gel (NPG) got:

"*... Artêşa Tirk a dagîrker şeva 25'ê Gulanê êrişên xwe li rojavayê Ava Zê û qada Metînayê berfireh kir. Hêzên me yên gerîla li dijî vî pêla nû ya êrişê ya dijmin, bi pêngavên şoreşgerî yê Şehîd Savaş Maraş û Cenga Xabûrê bersiveke bi bandor dan, di encamê de ji dagîrkeran windahiyan giran dan. Kêliya ku artêşa Tirk a dagîrker gav avêt qadên berxwedanê yên Girê Hakkârî, Girê Cûdî û Girê FM'ê, tîmên me yên bi tevger ên bi profesyonel ku xwe bi ruhê fedaî yê Apoyî xurt kirine, li dijî hêzên dagîrker rêze çalakiyên serketî lidar xistin..." R-3

*30'ê Gulanê li dijî dijminê ku dixwest xwe bigihîne ser serê Girê FM, di çarçoveya Pêngava Şoreşgerî ya Şehîd Savaş Maraş de tîmên me yên bi tevger çalakiyê êrişê ya serketî li dar xistin. Di encama vî çalakiyê de bi ser 10 cenazeyên dijmin ve çûn, 3 çekên MPT-55 û hin ji malzemeyên leşkerî hatin desteser kirin..." R-3

Ji ber qirêjbûna ava Firatê li Dêrazorê nexweşiyên cuda belav bûne

Ji ber kêmbûna rêjeya ava Firatê ku dewleta Tirkan ya dagîrker li ser xaka Sûriyê qut dike, êdî çem bûye cihê belavbûna nexweşiyên û ava wê nayê vexwarin. R-6

Quncika Têgînan

Ast	Pîle, rade, derece, sewiye, hîza, darax. Bilindî û nizimiya tiştêkî: Filankes di mijara ziman de ne di asta filankes de ye.
Belge	Tişt a ku tiştêkî misoger dike. Delîl, govan, dokûment. Sûcê filankesê hat belgekirin. Belgeya ku min pere dayîne di destê min de ye.
Dane	Agahî. Daneyên di destê me de tîra sîcdarkirina wî dikin.
Demografi (Fransî)	1.Lêkolînên li ser komên mirovan yên ku li herêmekê dijîn. 2.Gelhe, nifûs, xelk, komên mirovan yên li herêmekê dijîn. Dagîrker demografiya Kurdistanê diguherînin.
Klînik (Fransî)	Çiyê ku venêrîna nexweşan lê tê kirin.
Maske (Fransî)	Rûpoş, berû, girtek, rûyîn, mask, berdevik
Nivîsgeh	Dezgeh, daîre, büro, ofîs. Çiyê ku karê nivîsê lê tê kirin.
Sînevîzyon (Fransî)	Ekranên gelek mezin, televîzyonên gelek mezin.
Stratejî (Fransî)	Ji bo demên dirêj plan û projê.
Venêrin	Pişkinî, teftêşkirin: Di ketina bajêr de endamên asayîşê li me venêrin. Bijîşk li nexweş venêrî.

Bersiva jimara borî

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	R	L	A	M	K	I	N		
2	O	T	O	R	I	T	E	A	
3	J	I	D	A	R	A	V		
4	R	A	A	L	I	M			
5	A	B	E	J	I	N	A		
6	L	A	H	O	P	Ü	L		
7	A	D	A	R	T	E	I		
8	I	A	B	O	R	I			
9	F	L	A	M	A	E	N	E	

ÇEP-RAST

- Dijberê rengî spî... Ji bo dem û zeman, nîveka destpêk û qedanê
- Postê gurandî... Dema mirov şîr biduşe û dest nedê tebaqeya bi ser dikeve, qeymax
- Vexwarina sereke... Navçeyê Mêrdînê
- Amadebûna hilanîna lengerê keştiyê
- Cureyekî zad ku piranî sorbe pê tê çêkirin
- Bi rûsî erê... Encam, netîce
- Notayek... Ji vir û şûnde, ji niha pê de
- Xwarina ku bêhna duyî di çêja wê de pêk hatiye... Cînavka şexsê sêyemîn ji bo rewşa netewandî
- Baneşana keserê... Mektûb

Xaçepirs

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									

JOR-JÊR

- Yezdanekî misrî... Genimê hêrandî... Kurteya beriya zayînê
- Birayê bavê mirov... Xwelîya piştî şewatê
- Bi şev çêrandina pez... Kurteya Ajansa Fêzayî ya Ewropayê
- Hest û daxwaza tohildanê... Baneşana kîfxweşiyê
- Zengil... Li Colemêrgê gotina 'yek'ê
- Roja em tê de ne... Cihê ku ka lê tê berhev kirin
- Rêxistina polîsan a nazîyan... Pîrsek di rewşa ne tewandî de
- Rastêşek... Tevergera hewayê... Cînavka pîrhejmarîyê ya xerwî
- Ferîşteyên bihûştê... Navber, mesafe

Jina Kurd di şoreşa Rojava de ji tinebûnê hebûn afirand

Efaf Hiskê diyar kir ku jina Kurd ya helbestvan li Rojava xwe isbat kir û got, şoreşa Rojava ji bo jinên Kurd vejîneke nû bû. R-2

Dibistana yekê ya şanoyê li bakur û rojhilatê Sûriyê

Rêveberê Dibistana Şano ya Zarokan got, berê zarok ji şanoyê bêmaf bûn. Lê dibistan ji wan re bû derfeteke mezin û ji paşroja huner û sînemayê re bû bîngeheke xurt. Bi mihrîcan û şanoya kolanê ya zarokan jî wê projê mezintir bibe. R-7

'Emê li pêşiya xeyalên Tirkîyê bisekinin'

Welatîyên bajarê Til Temir diyar kirin ku dewleta tirkî ya dagîrker bi êriş û kiryarên xwe yên hovane gelê herêmê dike amanca xwe û dixwaze cografya xwe fireh bike. Herwiha gotin, ji bo bêbandorkirina êrişan û pêşgirtina li wan lihev kirin pêwîst e. R-5

Rejîma Şamê zanîngeh kirine sîleh

Berpîrsên Zanîngeha Firatê ya ser rejîma Şamê, du vebijêrkan datînin pêşiya xwendekaran, yan wê li dijî Rêveberîya Xweser û QSD'ê rabin, yan jî wê fakûlîteyên wan veguhêzin Dêrazorê. R-7

Pêşdîtinên Rêber Apo

Faruk Sakik R-4

Ha li Rojava gotin na, ha li Başûr fermana êrişê dan!

Idris Henan R-5

Giştînameya veguhestina genim û cezayên kesên bînpê bikin, hat derxistin

Ji bo parastina ewleyiya xwerek li bakur û rojhilatê Sûriyê, Rêveberîya Xweser giştînameyek bi jimara 11'an derxist. Tê de tê diyarkirina ku ji bilî nivîseke fermî qedexa ye genim di nava rêveberîyên xweser û sîvil re were veguheştin, herwiha kesên giştînameyê bînpê bikin wê werin cezakirin. R-3

‘Perwerdeya ‘refa zabita’ bi 31 endamên asayîşa jinan dest pê kir’

Bi armanca perwerdekirina bîrdozî, fikrî û leşkerî, 31 endamên Asyîşa jinan ya bakur û rojhilatê Sûriyê, 1`ê vê heyvê derbasî perwerdeya `refa zabite` ya bi navê Şehîd Hîra Wan (Rûken Botan) bûn.

Darîn Silê-Qamişlo

Hêzên Ewlekariya Hundir ya Jinan (Asayîşa Jinan) li bakur û rojhilatê Sûriyê hêza yekê ya parastina jinan e, ku di destpêka şoreşa Rojava de li herêmên bakur û rojhilatê Sûriyeyê hat damezirandin. Asayîşa Jinan ji bo parastina jinan û civaka bakur û rojhilata Sûriyê, di tevayîya aliyên de kar dike. Herwiha ji bo avakirina ewlekarî û aramiyê li herêmê dixebite.

Tevî gelek zehmetî û derfetên kêrîbûnê li seranserê bakur û rojhilatê Sûriyê şaxên xwe belav bike û xwe bi rêxistin bike. Asayîşa Jinan, ji dema damezirandina xwe ve heta niha, rola xwe di êrişên li dijî herêmên bakur û rojhilatê Sûriyê, herwiha di çareserkirina pîrsgirîkên civakî û parastina herêmê de dilîze. Ev hêz li kêleka kar û xebata xwe endamên xwe di her alî de perwerde dike û wan li ser fikir û felsefeyêke demokratîk ava dike. Çimkî di ewlekariyê de barê herî giran li ser milê jinan e.

Helîma Bekir di dawîya axaftina xwe de da zanîn ku wek hêza ewlekariya hundir ji bo her rewşê amade ne û wiha dirêjî da axaftina xwe: “Wek asayîşa bakur û rojhilatê Sûriyê çi êriş li ser xaka me bèn kirin, emê cihê bersivê bin. Dijmîn çiqas êriş bike emê perwerde û pêşketinên xwe dewam bikin. Herwiha emê serkeftin û destkeftiyên şehîdên xwe biparêzin.”

Rêvebera Asayîşa Giştî ya bakur û rojhilatê Sûriyê Helîma Mehmûd Bekir diyar kir ku demêke dirêj e amedekariyên perwerdeya refa zabite dikin û axaftina xwe wiha domand: “Li ser asta bakur û rojhilatê Sûriyê hevalên jin tevî vê heyvê Fakûlteya Ewlekariya Hundir ya Asayîşa Jinan (refa zabite) li Akademiya Şehîd Hîra

asta rêveberiyê de ne, hin ji wan jî berî niha rêvebertî kirine. Ev perwerde hem fikrî û meslekî, hem jî leşkerî ye.”

‘Armanc pêxistina Asayîşa jinê ye’

Helîma got, armanca me ji vê perwerdeyê, pêxistina Asayîşa Jinan e û wiha pê da çû: “Ji ber ku em di rewşê awarte de dijîn û ji her alî ve êriş li ser gelê me tên kirin, pêwîstiya me bi perwerdeyên wisa heye. Da ku jinên di ewlekariya hundir de xebatê dikin xwe di nava civakê de bi rêxistin bikin û bibin bersiva pîrsgirîkên civakê û êrişên dijmin.”

Helîma Bekir di dawîya axaftina xwe de da zanîn ku wek hêza ewlekariya hundir ji bo her rewşê amade ne û wiha dirêjî da axaftina xwe: “Wek asayîşa bakur û rojhilatê Sûriyê çi êriş li ser xaka me bèn kirin, emê cihê bersivê bin. Dijmîn çiqas êriş bike emê perwerde û pêşketinên xwe dewam bikin. Herwiha emê serkeftin û destkeftiyên şehîdên xwe biparêzin.”

‘Perwede ji bo me derfeteke pîroz e’

Endama asayîşa jinan ya herêma Firatê Nûdem Xelîl ji axivî û got, wek Hêzên Ewlekariya Hundir ji destpêka şoreşê ve, em têkoşinê dikin heta ku gihîştin vê astê. Ji bo wê jî wek jin heta ku em bikarin emê têbikoşinê bikin û hêza xwe pêş bêxin. Herwiha emê perwerdeyên xwe dewam bikin. Niha jî bi tevlibûna 31 jinan emê

perwerdeya xwe dest pê bikin. Perwerde ji bo me derfeteke pîroz e. Nûdem wiha berdeyamî da axaftina xwe: “Wek hevalên jin em pîr kêfxweş in ku me cihê xwe di nava civakê de dîtîye. Ez bi hêvî me tevayîya hevalên tevî perwerdeyê bibin sûdê baş jê bigirin û vê perwerdeyê ji xwe re bîngehekî pîroz bibînin. Herwiha di aliyê fikir û zanebûnê de xwe pirtir pêş bixin.”

Jina Kurd di şoreşa Rojava de ji tinebûnê hebûn afirand

Navenda nûçeyan-Qamişlp

Efaf Hiskê diyar kir ku jina Kurd ya helbestvan li Rojava xwe isbat kir û got, şoreşa Rojava ji bo jinên Kurd vejîneke nû bû.

Di çîhanê de gel û civakên bêwêje nehatine dîtin. Ji bo ku gel û civak bi tunebûnê re rûbirû nemînin, di şerê man û nemanê de ketine pêşbaziyê. Ew gelê ku ziman, çand û wêjeya xwe parast û bi pêş xist, cihê xwe di lîsteya hebûnê de tomar kir.Di vê pêşbazîya man û nemanê de gelê Kurd xwedî helwestên berbiçav bû ku xwe li ser piyan bigire û hebûna xwe isbat kir. Bêguman rola jina Kurd di vê parastin û pêşketinê de roleke sereke û berbiçav e. Yek ji helbestvanên jin yên Kurd li Rojavayê Kurdistanê Efaf Heskê ye, ku dikaribû bi riya nivîsandina helbestan hest û ramanên xwe derxe holê. Herwiha bi helbest û nivîsên xwe hêstên xwe bi civakê re dide parvekirin û peyamekê bi

helbestên xwe vedibêje. Li ser jina Kurd ya helbestvan û kurtejiyana xwe, nivîskar û helbestvana Kurd Efaf Hiskê ji me re axivî.

Bîngehê afrandinê civak e

Efaf Hiskê diyar kir ku wê di temenê xwe yê piçûk de dest bi nivîsa helbestan kir û wiha got: “Di temenekî piçûk de min dest bi nivîsê kir. Ya ku bandor li min kir civak bû. Di temenê 18 salî de min dest bi xwendina pirtûkan kir û di demêke kurt de min mijarên ku li ber çavên min diqewimîn dinivîsandin. Li dibistanê dema mamosteyên min mijarek ji min dixwestin, min dinvîsand lê wekî helbestan derdike. Malbat, heval û mamosteyên min yên dibistanê alîkariya min kirin û destek dane min. Herwiha yê ku zêde piştgiyariya min kir jî, birayê min bû. Lê di wê demê de ji ber zehmetiya bidestxistina pirtûkan

û siyasetên li dijî Kurdan min gelek zehmetî dîtin. Ji ber ku min gelek pirtûkên Erebi û Kurdî xwendin, ez di demêke kurt de pêş ketim. Min giranî da nivîsandina helbest û mijarên civakî “

Xebat û berhem

Efaf bal kişand ser hin kar û xebatên xwe û wiha domand: “Bi destpêkirina şoreşa Rojava re, min cihê xwe di nava damezirînerên sazîya zimanê kurdî li herêma Cizîrê girt. Di qada çandê de min kar kir û hin jî xebatên min berdeyam in. Herwiha ez yek ji damezirîner û endama Yekîtiya Rewşenbîrên Kurd bûm. Sala 2013’an min dest bi nivîsandina helbestên kurdî kir . Helbesta min ya yekê bi navê “Bihêle Rûpela Min Bibêje”, bû. Di ku zêde piştgiyariya min kir jî, birayê min bû. Lê di wê demê de ji ber zehmetiya bidestxistina pirtûkan

dar bûm. Herwiha helbestên min di gelek kovarên çîhanî de hatin weşandin, Wekî kovara Siwêdê û Misrê”

Şoreşa Rojava ji helbestvanan re bû şans

Efaf da zanîn ku şoreşa Rojava vejîneke nû bû ji bo jinên Kurd, bi taybetî ji bo jinên helbestvan û wîha domand : “ Ji destpêka şoreşa Rojava jina Kurd roleke sereke di rêxistinbûyên û birêvebirina civakê de lîst. Helbestvan û nivîskarên jin di rêza yekê ya şoreşê de bûn. Beriya şoreşê jin bi tîrs nêzî wêjeyê dibû û ji aliyê civakê nedihat qebûlîkirin. Yek ji wan jinan jî ez bûm, min jî şoreşa Rojava hêz girt û dest bi nivîsa pirtûkan kir. Li bakur û rojhilatê Sûriyê jina helbestvan gihîştîyê asteke bilind de ya li herêma Cizîrê, min ya yekê pêş. Gelek jinên nivîskar bi şoreşa

Rojava re derfeta pêşketinê dîtin û xew pêş xistin. Herwiha gaveke pîr mezin avêtin û dikaribûn bibin pêşengên civakê.” Helbestvan û nivîskara Kurd Efaf Hiskê diyar kir ku şoreşa Rojava şoreşa çand û wêjeya kurdî ye û axaftina xwe wiha qedand : “Pewîst e em zarokên xwe fêrî çanda xwendinê bikin. Herwiha divê em bi pênûsên xwe têkoşîna gel binivîsin û bibin şahîdên berxwedanê.”

Dibistana yekê ya şanoyê li bakur û rojhilatê Sûriyê

Rêveberê Dibistana Şano ya Zarokan got, berê zarok ji şanoyê bêmaf bûn. Lê dibistan ji wan re bû derfeteke mezin û ji paşroja huner û sînemayê re bû bîngeheke xurt. Bi mihrîcan û şanoya kolanê ya zarokan jî wê proje mezintir bibe.

Xalid Etê/Qamişlo

Perwerdeya duduyan ya dibistana Şano ya Zarokan dest pê kir

Dibistana Zarokan ya Şanoyê ji aliyê Desteya Çand û Hunerê ya herêma Cizîrê ve meha 10’an ya sala borî hat vekirin. Ev çend roj in jî li navenda Mihemed Şêxo ya çand û hunerê, beşa duduyan ya perwerdeya şano ya zarokan dest pê kiriye. Berî niha jî vê dibistanê beşeke din ya şanoyê ya zarokan bi dawî kiribû. Li ser kar û xebata Dibistana Zarokan ya Şanoyê, rêveberê Dibistanê Ebdulmecîd Xelef ji me re axivî.

Ebdulmecîd Xelef diyar kir ku ji bo avakirina vê dibistanê, sala borî pêşîniyar ji bo Desteya Çand û Hunerê ya herêma Cizîrê kiribûn û ji projeyê re amadekarî hatibû kirin. Herwiha got, piştî erêkirina projeyê ji aliyê Desteyê ve jî, Cotmeha sala borî xebata dibistanê

dest pê kir. Ev dibistana şano jî, dibistana yekê ya zarokan li bakur û rojhilatê Sûriyê ye.

‘Zarok ji şanoya xwe bêpar û bêmaf bûn’

Rêveberê dibistanê da zanîn ku armanca wan ji vekirinê ve dibistanê, berfirêhkirina qada şanoyê li herêmê ye û axaftina xwe wiha domand: “Li herêmê pêwîstî bi qadeke şanoya zarokan hebû ku bîngeha paşroja şanoyê bê dawî kiribû. Li ser kar û xebata Dibistana Zarokan ya Şanoyê, rêveberê Dibistanê Ebdulmecîd Xelef ji me re axivî.

Ekîba perwerdeyê

Li gorî planên dibistanê, her dewreyeke perwerdeyê sê mehan didome. Di pewreya yekê de jimara zarokan 30 bû. Ya niha jî ango ya duduyan 20 bû. Ev proje ji aliyê komîteya amadekarî hatibû kirin. Herwiha got, piştî erêkirina projeyê ji aliyê Desteyê ve jî, Cotmeha sala borî xebata dibistanê

wan Alan Ebdulah pêk tê.

‘Dibistan ji bo zarokan derfeteke mezin e û gelek pêşkeftin çêbûn’

Li ser hûrgulî û bernamêya perwerdeyê Ebdulmecîd Xelef ev agahî dan: “Ekîba perwerdeyê, ji nivîskar, şanoger û derhêneran pêk tê û ekîbeke biezmun û şareza

ye. Li gorî nûbûna projeyê asta tevlibûna zarokan jî baş e. Temenê kesên beşdarî perwerdeyê dibin jî, ji deh salî û jor ve ye. Dema zarok bi lîstikvanên mezin re perwerdeyê dibînin, moral û heskirina wan mezin dibe û baweriya cewherî pêş dikeve. “

‘Zarokên şanoyê paşroja huner û sînemayê ne.’

Nivîskar Ebdulmecîd teqez kir ku bi vê dibistanê gelek gavên mezin hatin avêtin û axaftina xwe wiha domand: “Berê, qada şanoyê bi hesreta zarokê lîstikvan bû. Di vî alî de me gelek astengî dîtin. Lê niha rewş hatiye guherîtin. Niha zarokên dibistanê ji şanoyê re bûne xezîne û pêwîstiyên sînemayê jî pêşwazî dike. Herwiha bi riya

desteya çandê, wê zarokên dibistanê bibin pêşkeşvanên televîzyona ARA zarok jî. Ev ji raghilandina zarokan re jî bû salî û jor ve ye. Dema zarok bi lîstikvanên mezin re perwerdeyê dibînin, moral û heskirina wan mezin dibe û baweriya cewherî pêş dikeve. “

Mihîrcana şanoya zarokan...

Mihîrcana yekane ku ji bo şanoya zarokan hatbû li-darxistin, sala 2016’an bû.

Rejîma Şamê zanîngeh kirine sîleh

Berpîrsên Zanîngeha Firatê ya ser rejîma Şamê, du vebijêrkan datînin pêşîya xwendekaran, yan wê li dijî Rêveberîya Xweser û QSD`ê rabin, yan jî wê fakûltiyên wan veguhêzin Dêrazorê.

Berpîrsên Zanîngeha Firatê ya ser bi rejîma Şamê, du vebijêrkan datînin pêşîya xwendekaran, yan wê li dijî Rêveberîya Xweser û QSD`ê rabin, yan jî dê fakûltiyên wan veguhêzin Dêrazorê. Bi vê yekê bi sîberoya 30 hezar xwendekaran difîzin. Ev careke din niyeta hikûmeta Şamê a polîtîzekirina perwerdeyê eşkere dike.

Hikûmeta Şamê bi rêya parêzgerê Heskê Xesan Xelîl

berîya çend mehan, hewl da bi hincetên wekî êrişên çeteyên DAİŞ`ê yê li dijî taxa Xiwêran fakûltiyên Zanîngeha Firatê ji Heskê bibê Dêrazorê û çend mehan jî dewama fakûltiyên da rawestandin.

Bi armanca têkbirina ewlehî û îstîqrara herêmê cihgirê serokatiya Zanîngeha Firatê û Berpîrsê Fakûlteya Hîqûqê ya li Bajare Heskê yê Bakur û Rojhilatê Sûriyê, di ezmûnên niha de xwendekaran li dijî Rêveberîya Xweser û QSD`ê sor dikin û ji xwendekaran re gotine, heger hûn li dijî her du aliyên dernekevin, ew ê fakûltiyên Zanîngeha Firatê veguhêzin Dêrazorê. Rêveberîya Xweser helwêsta hikûmeta Şamê wekî reva ji ber-

pîrsyariya xwendekaran bi nav kir, da ku fakûltiyên bi hincetên veguhêze herêmên din û rastiyan berovajî bike. Li gorî malperên medya civakî, her wiha hin xwendekarên ku ji ber sedemên ewlehiyê navên xwe eşkere nekirin, ji ANHA`yê re gotine, ew ji bîrîyara fakûltiyê ne razî ne mat û bêhêvî mane.

Gef xwarin ku fakûltiyê veguhêzin

Xwendekaran îşaret bi tevdirên bi destpêkirina ezmûnan re kir û got, “Berpîrsê Fakûlteya Hîqûqê Ebdullah El-Selmo bi me re civiya û ji me re got, cihgirê serokatiya Zanîngeha Firatê Mihemed El-Tehtûh wê bê serdana zanîngehê da ku li nêrînen ve guhdarî bike. Di nav axaftinên xwe de berpîrs ji xwendekaran xwest ku li ser ragihandina ji nişka ve ya destpêkirina ezmûnan, nerazîbûnên xwe

nîşan nedin û gef xwar ew fakûltiyên ber bi bajare Dêrazorê ve veguhêze. Xwendekar ji ber tîrsa ji bo sîberoya xwe, gotina berpîrsê fakûltiyê qebûl kirin.”

Xwestin xwendekar li ber Rêveberîya Xweser rabin

El-Tehtûh di civînê de ji xwendekaran xwest ku li ber Rêveberîya Xweser û QSD`ê rabin, û heger wê yekê nekin, ew ê fakûltiyên veguhêzin Dêrazorê û wan ji ezmûnên bê, bêpar bihêlin. Hêjayî bibîrxistinê ye ku 30 hezar xwendekarên ji Bakur û Rojhilatê Sûriyê li fakulte û peymangehên şaxê Zanîngeha Firatê ya Heskê li 8 fakulte û 12 peymangehan dixwînin. **ANHA**

Ji ber qirêjbûna ava Firatê li Dêrazorê nexweşiyên cuda belav bûne

Ji ber kêmbûna rêjeya ava Firatê ku dewleta Tirkan ya dagîrker li ser xaka Sûriyê qut dike, êdî çem bûye cihê belavbûna nexweşiyên û ava wê nayê vexwarin.

Dewleta Tirkan ya dagîrker di kêmkirina rêjeya ava Firatê de berdewam dike, di encamê de li herêmên gundewarê rojhilatê Dêrazorê jîngeh qirêj bûye û gelek nexweşiyên wekî jehrî û nexweşiyên çerm berbelav bûne.

Nebîl El-Mihemed diyar kir ku kurê wî zikêşî bûye, lê wan nedizanî ji ber qirêjîya avê ye. El-Mihemed wiha got: "Ez her tim derman ji zarokên xwe yên din re dibim, ji ber ku ew jî zehmetiya pirsgirêkên tenduristiyê dikîşînin."

navendê dikin, zêdetirî 15 ji wan ji ber ava qirêj jehrî bûne û yên din jî roviyên wan îltîhab girtîye û mada wan diêşe, hem jî pirsgirêkên çerm belav bûne. Hemde El-Mensûr da zanîn ku navend li gorî derfetên xwe destwerdanên destpêkê ji nexweşan re dikin, ji wan sîrom û dermanên daxistina germahiya laş, ji ber ku ew nexweşîyê dihele germahî bilind bibe.

her tim di amadekariyê de ye, nexasim dema bahoz radibe ji ber ku hin kes hene ji ber tozê dixeniqin. Ew ê bi hemû derfetên xwe xeteriya jehriyê derbas bikin, bi taybet di nav zarokan de. Hemde El-Mensûr di dawiyê de banga destekdayîna ji hemû navendên tenduristiyê yên li rojhilatê Dêrazorê, zêdetirî 175 kes bi jehrî, îltîhaba roviyan û nexweşiyên çerm in. Ev hejmar jî rojane zêde dibe.

Hevserokê Komîteya Tenduristiyê ya Meclisa Herêma Rojhilat Mişel El-Sultan axivî û got, sedema sereke ya jehrê ew e ku ava Firatê qirêj bûye û rewşa hewayê dem dem tê guhartin. El-Sultan anî ziman ku li gorî raporên rojane tene navenda tenduristiyê ya gundewarê rojhilatê Dêrazorê, zêdetirî 175 kes bi jehrî, îltîhaba roviyan û nexweşiyên çerm in. Ev hejmar jî rojane zêde dibe.

Hemde El-Mensûr destnîşan kir ku navenda tenduristiyê

Şênîyên gundewarê rojhilatê Dêrazorê ava Firatê paqij dikin û piştê vedixwin, ev jî badnorê li sistema parastinê ya laş dike. Welatiyê ji gundewarê rojhilatê Dêrazorê Nebîl El-Mihemed got, ew li ber deriyê navenda tenduristiyê ya bajarokê Ebû Hesen ê rojhilatê gundewar li bendê bû ku kurê xwe yê pitik derman bike. Piştî kontrolkirinê hate xuyakirin ku ji ber qirêjbûna avê kurê wî jehrî bûye.

El-Mihemed bang li komîteya tenduristiyê û aliyan peywendîdar kir ku destekê bidin navendên tibî, derman û destwerdanên lezgin dabînin. Nebîl El-Mihemed gelê herêmê bikin û azarên wan jî sivik bikin.

Hemşîreya li navenda tenduristiyê ya Ebû El-Hesen, Hemde El-Mensûr anî ziman ku rojane 30 nexweş serlêdana

Hemde El-Mensûr destnîşan kir ku navenda tenduristiyê

"Eger civak jinan bi awayekî baş binirxîne wê tunditujî çênebe"

Ji ber sedemên fikrên mersalarî mezindîtina zayenda mêr ji ya jinan, her dem di nava civaka Kurd de bi çavê lewaz li jinan hatiye nêrîn û girîngî nedane rola wan, her çendî ku jinan di dîrokê de ewqas ked û têkoşin dane jî.

keda mêran zêdetir tê dîtin. Di demek ku jin li gel kar dikin, erkê malbat û perwerdekirina zarokan li ser milên wan e lê belê hewldanên wan nayên hesibandin. Ger civak jinan bi awayek baş binirxîne dê tunditujî li hemberî wan neyê kirin. Wekî tê zanîn rojane tunditujî li hemberî jinan tê kirin."

û şoreşê de hebû heta niha jî heye, dayik zarokan perwerde dike. Lê mixabin li gorî fikrê civakê her dem keda mêr tê dîtin. Ne tenê civak di hinek malbatên de ew rola berbiçav nemaye, zarok û bav girîngî nadin hewldana jinan."

"Zordariya mêr di nava civaka Kurd de rola jinan lewaz kiriye"

Geşbûn Elî diyar kir ku civaka Kurd ji ber fikrên paşverû yên bav û bapîran jî dîrokê ve aqilê mersalarî wisa kiriye girîngî nedaye jinan û got: "Ew aqilê ku niha serdest e wisa kiriye ku bawariya jinan bi wan nemîne, vê yekê wisa kiriye ku di malbatê de jiyan lewaz bibe."

Mamostaya xananîşin Awaz Hesên der barê rola dayik û jinan di nava civakê de wiha got: "Bi temamî erka malbatê û nîfşê nû li ser milnê dayikê ye lê belê di civaka Kurd de, her dem dayik û jin lawaz kirine. Civakê bi tendirust rola dayikê bilind dinirxîne, ji ber ya ku dayik dike tu kes û aliyeke nake. Rast e erk dikeve ser milên bav jî lê belê ew erk jî yê jinan kêmtir e. Ji derveyî wê jî her dem rola dayikê di têkoşin

"Divê jin ji xwe bawer bin û bibin xwedîbiryar"

Jina ciwan Hacer Bekir der barê rola jinan a di nava civakê de wiha axivî û got: "Civaka Kurd civakê ku keda jinan tê de heye û li hemberî wê jî mêr mezin kirine û bûne xwedî hêz,

Li Hîzanê jin ji bo berhevkirina cehterê çiya bi çiya digerin

Jin li Hîzanê li çiyayan digerin û gelek cureyên giyayan berhev dikin. Hem di xwarinê de hem jî bo çay hem jî bo nexweşiyan bi kar tînin.

Li bajarê Bedlîsê ku bi erd û çiyayên xwe yên bibereketê nasîn, jin bi germî û hewayê re bere xwe didin çiyayan û bêhna xwe derdixin. Jinên Kurd ên jî raboriyê ve heta niha bi giyayên ku li çiya tînin komkirin xwarinê çêdikin, dizanin ku her giyayek ku li çiyê şîn dibe dê li ku derê were bikaranîn û jî çî re sûda wan heye. Jinên li Hîzana Bedlîsê hildikşin cihên bilind, ji bo komkirina cehtera çiyê ku di vê demsalê de şîn dibe, bi saetan dixebitin. Jin cehterê, di gelek xwarin û nexweşiyan de bi kar tînin.

"Em evîndarên çiyayên xwe ne"

Meryem Korkmaz a ku bi kombûna jinan re ji bo komkirina cehtera çiyê, berê xwe dide çiya, bi du poşetên di destên xwe de du cureyên cuda yên cehterê berhev dike. Meryem Korkmaz, anî ziman ku ew hildikşin çiya û diyar kir ku cehtera çiyayî ya ku ew berhev dikin di vê demsalê de şîn dibe û havînê tê zuhakirin.

"Em westana xwe his nakin"

Meryem Korkmaz ji aliyeke ve cehtera çiyê kom dike, ji aliyeke ve jî

der barê karê dikin de wiha dibêje: "Em ji çiyayên xwe pir hêz dikin. Dema hildikşin çiyayan bêhna me derdikeve. Di meha Gulanê de ew cehter şîn dibe. Em 20 jin kom dibin û her roj biçin kîjan çiya yan jî gund cehter an jî çaxê kom dikin û vedigerin. Em çiqas biwestin jî qet gilî nakin, ji ber ku dema em vê dikin pir kêfxweş dibin. Mirovên din hemû giyayên ku em kom dikin dikirin lê em hemûyan bi destên xwe berhev dikin û dibin malê. Çiyayên me tije giyayên bi şîfa ne."

"Em evîndarên çiyayên xwe ne"

Meryem Korkmaz, destnîşan kir ku cehtera çiya di xwarinên bi goştê de bi kar tînin û bi van gotinên xwe diyar dike ku ew jîngeha xwezayî nade bi jiyana bajêr: "Ev cehter jî bo kuxikê jî pir baş e. Em jî bo kuxikê û nexweşiyên din ên rojane bi kar tînin. Em vê cehterê dikelînin û vedixwin. Tu niyeta me tune ye em dev jê şewaza jiyana xwe ya li vir berdîn. Xwezaya me jî jiyana me jî pir xweş e. Jiyana li bajêr ji me re xweş nayê. Em nikarin li wan deran bijîn."

JINHA

NPG: Bi hosteyiya taktîkê û ruhê bilind yê Gerîlayên Azadiyê dijmin têk diçe

Fermandariya Biryargeha NPG`ê peyameke pîrozbayiyê ji gerîlayên Pêngava Şehîd Savaş Maraş û Cenga Xabûrê re şand û got, gerîlayên me yên bi rengê fedayî şer dikin, artêşa tirkî ya faşîst tengav kirine û planên wan yên dagîrkeriyê xera krine. Em hevriyên xwe yên ku bi rengê fedayî şer dikin hemûyan, bi heskirin û rêzdarî silav dikin. Serketinê ji wan re dixwazin."

Navenda Nûçeyan

Fermandariya Biryargeha Navenda Parastina Gel (NPG) ji fermandar û şervanên Pêngavên Şehîd Savaş Maraş û Cenga Xabûrê re peyama pîrozbahiye şand û Şehîd Siyabend yê ku di çalakiya Girê Şehîd Akif de şehîd keftî bibir anî.

Hêzên me yên gerîla li dijî vê pêla nû ya êrişê ya dijmin, bi pêngavên şoreşgerî yên Şehîd Savaş Maraş û Cenga Xabûrê re peyama pîrozbahiye şand û Şehîd Siyabend yê ku di çalakiya Girê Şehîd Akif de şehîd keftî bibir anî.

tevger ji 2 baskan ve çalakiyeke serketî ya êrişê lidar xistin. Di encama çalakiyê de çekeke MPT-55 a dijmin û gelek alavên leşkerî hatin desteserkirin. Ev çalakiya ku di encamê de dijmin windahiyan giran da, hostatiya taktîkê û ruhê bilind ê Gerîlayên Azadiyê yên Kurdistanê careke din nişanî dost û dijminan da. Di vê çalakiya serketî de hevriyê me Siyabend bi ruhekî bilind ê êrişê û rêbaza fedayî ya Apoyî bi ser dijmin ve çû, li refê herî pêş derba giran li dijmin xist, bi lehengî şer kir û şehîd bû.

hin ji malzemeyên leşkerî hatin desteserkirin. Ruhê êrişê yê bilind û rêbaza lêdanê ya encamgir ku van tîmên me yên bi tevger nişan dan, hêjayî pesindayinê ye. Di serî de tîmên me yên bi tevger ku li dijî hêzên dijmin ên dixwazin qadên me dagirker lewma li pey berfirre kirina qadên dagirkeriyê ketiye. Artêşa Tirk a dagirker şeva 25`ê Gulanê êrişên xwe li rojavayê Ava Zê û qada Meftînayê berfireh kir.

dagirkeriyê yê dijmin û pê ve bi wêrekî û biryardariyeke mezin şer kirin û şehîd bûn, bi rêzdarî û minetdarî bi bir tînin, soz di din şehîdên xwe yên leheng ku em ê teqez bi ser bikevin. Em di wê baweriyê de ne ku pêngavên şoreşgerî yên Şehîd Savaş Maraş û Cenga Xabûrê wê ji niha û pê ve bi serketinên hîn mezintir dewam bikin. Hevrêyan hemûyan ku bi rengê fedayî şer dikin bi hezkirin û rêzdarî silav dikin û serketinê ji wan re dixwazin."

Fermandariyê got, "Li dijî êrişên dagîrkeriyê yên artêşa Tirk ya dagirker ên li ser Herêmên Parastinê yên Medyayê, Gerîlayên Azadiyê yên Kurdistanê bi taktîkên kudemend û afirîner bersivê didin û derbên giran li dijmin dixin. Gerîlayên me yên bi rengê fedayî şer dikin, artêşa Tirk a faşîst tengav kirine û planên wan ên dagirkeriyê xera krine. Artêşa Tirk a dagirker lewma li pey berfirre kirina qadên dagirkeriyê ketiye. Artêşa Tirk a dagirker şeva 25`ê Gulanê êrişên xwe li rojavayê Ava Zê û qada Meftînayê berfireh kir.

Di peyamê de îşaret bi van xusûsan jî hate kirin:

"29`ê Gulanê li qada berxwedanê ya Girê Hakkarî, li dijî hêzên artêşa Tirk a faşîst ên dixwestin ber bi çeperên şer ên Girê Şehîd Akif ve bi pêş ve bîn, tîmên me yên bi

30`ê Gulanê li dijî dijminê ku dixwest xwe bigihîne ser serê Girê FM, di çarçoveya Pêngava Şoreşgerî ya Şehîd Savaş Maraş de tîmên me yên bi tevger çalakiyeke êrişê ya serketî li dar xistin. Di encama vê çalakiyê de bi ser 10 cenazeyên dijmin ve çûn, 3 çekên MPT-55 û

Giştînameya veguhastina genim û cezayên kesên bînpê bikin, hat derxistin

Ji bo parastina ewleyiya xwerek li bakur û rojhilatê Sûriyê, Rêveberiya Xweser giştînameyek bi jimara 11`an derxist. Tê de tê diyarkirina ku ji bilî nivîseke fermî qedexe ye genim di nava rêveberiyên xweser û sivil re were veguhestin, herwiha kesên giştînameyê bînpê bikin wê werin cezakirin.

Şirketa Pêşxistinê ya Civaka Çandinî genim were veguhestin û kesên bînpê bikin wê werin cezakirin.

Di giştînameyê de wiha hat gotin:

"Ji bo parastina ewlehiya xwarinê li herêmên Rêveberiya Xweser a Bakur û Rojhilatê Sûriyê, li gorî qanûnên benda /k/ ji madeya 176`an a qanûna gumrîkê ya bi jimareya 4 a 2021`an û li gorî giştînameya bi jimareya 57 a di 29.06.2020`an de hatiye derxistin, naveroka wê ew e ku genim qedexe

ye were hindardekirin, her wiha li gorî qanûna madeya 188`an ji qanûna gumrîkê ya bi jimareya 4 a 2021`an wiha ye:

1-Qedexe ye genim di nava rêveberiyên xweser û sivil de ji bilî nivîseke fermî ji Şirketa Pêşxistina Civaka Çandiniyê were veguhastin.

Dema benda /1/ a li jor were bînpêkirin ev ceza tînin birin; a-Herî kê m cezaya ji sedî 50 tînin birin.

b-Heke bînpêkirin dubare bibe, cezaya di navbera hezar heta 10 hezar dolar

tê birin. Lê heke careke din hate bînpêkirin cezaya salekê ya girtinê tê birin û 5 hezar dolar tînin dayîn. Ew jî li gorî benda 1 ji madeya 181 ji qanûna gumrîkê ya 2021`an e. c-Li gorî bihaya Rêveberiya Xweser diyar kiriye ku her kiloyek bi 2 hezar û 200

lîreya Sûriyê ye, genim radestî Şirketa Pêxpstina Civaka Çandiniyê tê kirin. d-Ji bo rakirina cezaya li ser wesayîten veguhastinê yê di qaçaqiyê de hatine bikaranîn bac ji sedî 20 tînin birin. ANHA

'Yekîtiya gelên herêmê serkeftinê misoger dike'

Bi armanca şkandina vîna gelên herêmê û têkbirina projeya Biratiya Gelan, dewleta tirkî ya dagîrker êrişên xwe yên ser bakur û rojhilatê Sûriyê didomîne. Di nava bêdengiya cîhanê de, dagîrkerî û çeteyên wê, gefên xwe li ser herêmê zêde dikin û ji bo qirkirina gelên herêmê bi hêzên navdewletî re di nava bazarê de ne. Li ser vê mijarê siyasetmedar û endamê Desteya Disiplînê ya PYD'ê Luqman Caro ji me re axivî.

Mihemed Xanim-Qamişlo

'Dewleta tirkî ya faşîst ewleliya herêmê ji xwe re xeter dibîne'

azadiya Kurdistan hebe, êrişî wê derê dike."

bo dewletên rojavayî girîng e, her kes dixwaze bi riya bazarên ser Kurdistan aramcên xwe bi

'Rûsya û Amrîka di sûcên ku dagîrkeriya tirkî dike de hevkar in'

Caro da xuyakirin ku dewletên wekî Rûsya û Amrîka, ji bo berjewendiyên xwe beşdarî krîza Sûriyê bûn û axaftina xwe wiha domand: "Dagîrkeriya tirkî her dem hewl dide ji pirsgrîkên Rojhilata Navî û cîhanê sûde bigre. Li ser nakokiyên di navbera welatan de dilîze û amancên xwe pêk tîne. Ji ber ku cih û erdîngariya Tirkîyê ji

dest bixwe. Dagîrkeriya tirkî li ber çavê tevayîya cîhanê komkojiyan dike. Rûsya û Amrîka qaşo li herêmê garantor in lê xwe bêdeng dikin. Dîroka her du dewletan ji her kesî re diyar e. Ji bo berjewendiyên xwe, çî ji destê wan tê dikin. Ev her du hêz ji gelên azadixwaz re dijmin in."

'Çewisandina vîna azad e armanca dagîrkeriyê'

Caro da zanîn ku armanca

polîtîkaya xwe ya qirkirina didomîne. Siyasetên wê yên dagîrkeriyê li tevayîya qadan pêk tîne. Armanca van êrişên Kurd, gelên resen yên li herêmê ne. Avakirina mîtêngeriyên nû û guhertina demografîyê ye. Dewleta Tirkan li ber çavê dinyayê û rêxistinên navneteweyî yên ku îdfaya parastina mafên mirovan dike. Herwiha bêdengiya wan nîşana hevkarîya wan ya bi sûcên dagîrkeriyê re diyar dike. Derbarê êrişên dagîrkeriya Tirkan yên ser herêmên bakur û rojhilatê Sûriyê, şênîyên bajarê Til Temir, nêrînen xwe ji me re anîn ziman.

'Yekîtiya gelên herêmê wê serkeftinê misoger bike'

Siyasetmedar û endamê Desteya Disiplînê yê Partiya Yekîtiya Demokratîk (PYD) Luqman Caro da zanîn ku yekîtiya gelên herêmê wê planên dagîrkeran bêbandor bike û axaftina xwe wiha qedand: "Di vê pêvajoyê de ya herî girîng birêxistinbûn e. Pêwîst e gelên herêmê xwe bi rêxistin bikin û li derdora rêveberiya xwe bibin destek. Proje û fikrê Neteweya Demokratîk, ji gelên Rojhilata Navî re xelasiya ji dagîrkerî û serdestiyê ye. Ji ber wê divê gelên herêmê li gorî wê xwe pêş bixin û nixrên hatine bidestxistin biparêzin. Ji her demê zêdetir pêwîstiya gelên herêmê bi yekîtiyê heye."

ya dagîrker dixwaze bi êrişan, îradeya gel bişkîne. Dagîrkerî bi êrişên xwe yên ser sivilan,

hat avakirin. Û di rêveberiya vê herêmê de, ne bi tenê kurd, gelên din ên li herêmê jî cih girtin. Di sala 2015'an de, talûkeyeke mezin li Kobanê dît û berê herkesî da wê derê bi bawerîya wî Kobanê jî êrişên DAIŞ'ê hat rizgarkirin. Dîsa dema DAIŞ'ê berê xwe da Reqa û Mûsil, wî talûkeya li Şengalê îşaret kir û hin hêzên gerila şandin wê derê. Ev hêzên li ser pêşdîtina wî çûbûn wê derê, Şengalî jî felaketên hin mezin-tir paraştin. Li Tirkîyê jî bo komara demokratîk were avakirin pêngavek da destpêkirin. Rexnekirin kesî bawer nekir. Gotin civakê li ser nixrên nijadperezî û dijminatîya kurdan hatine perwerdekirin ne mimkûn e, bi kurdan re komara demokratîk ava bikin. Li ser perspektîfên Rêber Apo gel bi rêxistin dibûn. Di destpêkê de bi navê Kongreya Demokratîk a Gelan û piştî

demek jî wek partî, "Partiya Demokratîk a Gelan-HDP" hat avakirin. Ev partî di hîlbijartinên 7'ê hezîrana 2015'an de da îspatkirin bi van paradigma û nexşerêya Rêber Apo wê demokrasi were Tirkîyê. Hin gelên Tirkîyê ku bi salan bû bi dijminatîya kurdan hatibûn perwerdekirin, piştî ku Rêber Apo nas kirin ew nêrînen xwe yên nijadperezî danin aliyekî.

Di sala 2014'an de di hevdiîneke muzekereyan de, Sirri Sureya Onder dibêje; Erdogan got; Rojava xeta me ya sor e û em ê destûr nedin li wê statuyekê azad ava bike. Rêber Apo dibêje; "Ji bo me jî Rojava xeta sor e." Û me-tirsiya li ser Rojavaya ya îro wî wê demê ditûb. Gotibû hejmarê şervanan derxin 150 hezarî. Bi êrişên Erdogan ên dagîrkeriyê yên îro em dişa dibin şahidê pêşdîtina wî.

'Emê li pêşiya xeyalên Tirkîyê bisekinin'

Welatîyên bajarê Til Temir diyar kirin ku dewleta tirkî ya dagîrker bi êriş û kiryarên xwe yên hovane gelê herêmê dike amanca xwe û dixwaze cografîya xwe fireh bike. Herwiha gotin, ji bo bêbandorkirina êrişan û pêşgirtina li wan lihevkerin pêwîst e.

Darîn Silê/Qamişlo

Dagîrkeriya tirkî êrişên xwe yên hovane li herêmên bakur û rojhilatê Sûriyê didomîne û komkujiyên hovane li dijî sivilan pêk tîne. Armanca van êrişên Kurd, gelên resen yên li herêmê ne. Avakirina mîtêngeriyên nû û guhertina demografîyê ye. Dewleta Tirkan li ber çavê dinyayê û rêxistinên navneteweyî yên ku îdfaya parastina mafên mirovan dike. Herwiha bêdengiya wan nîşana hevkarîya wan ya bi sûcên dagîrkeriyê re diyar dike. Derbarê êrişên dagîrkeriya Tirkan yên ser herêmên bakur û rojhilatê Sûriyê, şênîyên bajarê Til Temir, nêrînen xwe ji me re anîn ziman.

'Her ku bajarekî dagîr dike çavê wê li bajarekî din e'

Hevserokê Şaredariya Gel ya bajarê Til Temir Mihemed Baqî

Kûtê da zanîn ku dewleta tirkî, dewleteke Osmanî ye û li ser zihniyeteke kevin ya osmaniyan, hem jî zihniyeta DAIŞê dimeşe û axaftina xwe wiha domand: "Tirkîyê bi hiceta ku Kurd xeterê li ser çêdike rewabûnê dide xwe ku êrişan ser Kurdistan bike û roj bi roj van êrişên hovane zêde dike. Lê armanca ne Kurd tenê ne, çimkî gelek pêkhate li ser vê xakê bi Kurdistan re dijîn. Tirkîyê dixwaze Osmanîya kevin vegeirîne û cografîya xwe fereh bike. Bi vê yekê Tirkîyê parçeyê herî pîroz û hêja li Sûriyê dagîr dike, da ku bi xaka xwe ve girê bide. Di xeyalên wê de heye ku ji Hesekek heta Mûsil, Kerkûk û Şingalê tevê bi ser xaka xwe ve bike. Çimkî daxwaziya wê ne 30 km tenê ye, her ku bajarekî dagîr dike çavê wê li bajarekî din e."

'Tirkîyê şerê Ukrayna jî xwe re derfet dibîne'

Mihemed Baqî bal kişand ser şerê Rûsya û Ukrayna û got, Tirkîyê vî şerî jî xwe re derfet dibîne ku êrişên xwe yên ser herêmên bakur û rojhilatê Sûriyê zêde bike. Di demekê de ku cîhan tev bi şerê Rûsya

û Ukrayna ve mijûl e, dewleta Tirkan ya faşîst jî êrişên xwe yên ser herêmên bakur û rojhilatê Sûriyê zêde kirine. Rojane êriş dike, li her deverê êriş dike û gel koçber dike. Mihemed Baqî Kûtê di dawîya axaftina xwe de wiha got: "Bi saya fikir û felsefeya Rêber Abdullah Ocalan û projeya Neteweya Demokratîk, em gelê herêmê Kurd Ereb û Sûryan li hev civiyane û milbimil em berxwedan û berevaniyê li ber xaka xwe dikin. Hêza me îradeya me ye, wê serkeftin ya me be."

'Em berxwedan, destkeftî û xwîna şehîdan bernadin'

Mihemed Baqî got, Êrişên ku li ser bakur û rojhilatê Sûriyê tên kirin li ser xaka Sûriyê ne, tevî wê jî rejîma Sûrî bêdeng e. Çimkî rejîma Sûrî heta niha jî, ji destkeftiyên Kurdistan ne razî ye. Rejîma Sûrî dixwaze Rêveberiya Xweser her tiştê xwe teslîmî wan bike û rewşa herêmê ve-

gere wek berî ya 2011'an. Em jî dibêjin, em eqas berxwedan, destkeftî û xwîna şehîdên xwe bernadin. Me tişteke giran ji rejimê nexwestiye, em wekhevî û biratiya gelan dixwazin. Em ji bilî edalet û wekhevîyê tişteke din naxwazin. Mihemed Baqî Kûtê di dawîya axaftina xwe de wiha got: "Bi saya fikir û felsefeya Rêber Abdullah Ocalan û projeya Neteweya Demokratîk, em gelê herêmê Kurd Ereb û Sûryan li hev civiyane û milbimil em berxwedan û berevaniyê li ber xaka xwe dikin. Hêza me îradeya me ye, wê serkeftin ya me be."

'Tirkîyê nikare xaka ku berxwedana gelê heya dagîr bike'

Rêveberê Saziya Malatên Şehîdan Mihemed Tahir Yûniş jî axivî û teqez kir ku armanca êrişan ew e ku hebûna Kurdistan

bi dawî bibe û wiha pê da çû: "Dewleta tirkî ya dagîrker ji ber ku li herêmên parastina rawa bi ser neket, êrişên xwe yên ser herêmên bakur û rojhilatê Sûriyê zêde kirine. Tirkîyê her ku li herêmekê bin dikeve berê xwe dide herêmeke din. Niha jî êrişên xwe yên ser Til Temir, Til Tewil, Girê Spî û Gundewarên wê zêde kirine û dibêje ezê Til Rifat û Minbicê jî bixim destê xwe. Lê bi hev girtina gelên me yên li herêmê û bidestekdayîna wan ji hev re, herwiha bi hêza parastina gel emê li hemberî êrişên Tirkîyê bisekinin, heta ku em civaka xwe azad bikin."

Mihemed di dawîya axaftina xwe de got, armanca dagîrkeriyê ew e ku bigihe xeta M4,ango 30 km ji herêmên bakur û rojhilatê Sûriyê û bi erdên xwe ve girê bide. Lê dagîrkeriya Tirkan nikare vê herêmê dagîr bike û girêdayî xwe bike. Lewra berxwedan heye û bi yekîtiya gelên herêmê jî ciwanan heta mezinan Kurd, Ereb, Suryan û Asûrî, wê li pêşberî êriş, plan û xeyalên dewleta dagîrker bisekinin, heta herêm jî qirêjîya wan rizgar bibe.

Pêşdîtînen Rêber Apo

Faruk Sakik

Rêber Apo derbarê ge- lek bûyer û pêşketinan de şîroveyan dike. Pêş de hin tiştan dibîne û hişyariyê dide. Dixwaze li gorî wê paradîgmaya wî tev bigerin. Her pêşdîtina wî jî rast derke- tiye. Dawiya sala 1970'yî, Li Stenbolê lokala DDKO. Kesek semînerê bi navê "Dîroka civakê û Pirsgrîka Kurd" dida. Dîgot: "Li Kurdiştanê mêtîngerî heye." Di axaftina xwe de peyva "dewleta kurdî" bi kar dianî. Her kes matmayî ma lê kesî ew nas nedikir. Li Stenbolê nû bû. Gotin, ev kî ye, ev çî ye, ew çawa diaxi- ve? Kesek ew nas dikir û got: "Ew, ji Rihayê ye û navê wî Abdullah Ocalan e." Dema ku ev peyva "li

Kurdiştanê mêtîngerî heye' got, her kesî ev yek weke xeyal û dewleteke kurdî jî wek fikre- ke pir zû dît. Lê piştî ku partî ava kir, di rêzîknameya xwe de raştêras cih da wê nêrîne. Li Tirkîyê darbeya 12'ê Îlonê pêk hat, her kesî got; êdî her tişt qediya û ne pêkan e ji nû de vegeirin Tirkîyê. Rêber Apo got; 'emê li derve bi rêxistin bibin û ji nû de vegeirin.' Hemû rêxistin mêtîngerî heye." Di axaftina xwe de peyva "dewleta kurdî" bi kar dianî. Her kes matmayî ma lê kesî ew nas nedikir. Li Stenbolê nû bû. Gotin, ev kî ye, ev çî ye, ew çawa diaxi- ve? Kesek ew nas dikir û got: "Ew, ji Rihayê ye û navê wî Abdullah Ocalan e." Dema ku ev peyva "li

li çiyayê Agirî paremparçe kir û pêvajoya serhildanan da ditin ku, fikr, raman û paradîgmaya wî wê berjewendiyên wan ên li Rojhilata Navîn tehdît bike. Di sala 1998'an de komp- lo dane destpêkirin. Gotin wê şerê Kurd û Tirkan bidin destpêkirin, Rêber Apo behsa agirbeşê kir û gerila derxist derveyî welat. Dema ku bihara gelan dest pê kir û eniya Sûriyê dest pê kir, Rêber Apo xeta sêyem pêşniyar kir. Kurd li gorî wê xeta sêyem tevgeriyên û di 19'ê Tirmeha 2012'an de li Rojava şoreşek pêk hat. Bin- geha wê şoreşê Rêber Apo ji berê de ava kiribû. Li gorî perspektîfên Rêber Apo sîstema konfederalîzma demokratîk

Ha li Rojava gotin na, ha li Başûr fermana êrişê dan!

İdrîs Henan

Van dawîyan, li Sûriyê, ji deng û qîreqîra gefûguran bilindtir nîne. Jixwe ne tenê li Sûriyê; him li herêmê û him jî li cîhanê jî bilî wê dengê giroc yê Erdogan nîne. Fena seyê har bûye belaya xwe di her kesî dide û çavên wî jî kiritandîne tîr nabin. Berê çend rojan serokê Tirkîyê Erdogan, di rêzegefûgurên xwe de, xeleekek nû ya kiritandîne eşkere kir û got ku ew li ber qonaxek nû ya dagîrkeriya axa Sûriyê ne. Di bin navê ewlekariyê de, ewlekariyê tîk dibe. Li şûna aşîti û aramiyê, şer û talanê belav dike. Li gorî van daxuyaniyan, di- yar e ku ti kesî piştigirî nedayê û ne jî kesekî jê re gotiye "Amin" Lê tê fêmkirin ku li

hemberî helwestên nerazîbûnê gav paş de avêtîye û berê xwe daye hevpeymankerê xwe yê Aştana û Sûçî, dewleta Rûsyayê. Lê Rûsya jî ku cara yekê ye helikopterên xwe bi vî rengî di ser çeperên Şehba, Efrîn heya Babê re difirîne, jê re dibêje; ti nikarî derveyî lihevkerîna bi min re ti oparasyonan li van herêmên di bin serweriya hêza min de ne bikî. Her wiha dibêje; ewlekariyê bi ser ke- time, hêza min tîrêrê dike li Sûriyê jî berjewendiyên xwe biparêzim. Demekî nameyên cengê, diplomatîk yên salên 2016, 2018 û 2019an hatî- ne ceribandin, dubare dikin. Hîcar dixwazin carek dibî bi rêyeke nû lihevkerîneke nû

bidin avakirin. Lê diyare jî şertên zeman û mekan ên wan salan naşîbin ên roja me ya îro. Him aliyê hêzê û him aliyê itîfaqên navneteweyî de. Stratejiya ku berê bi awayekî vewartî jê re dihat xebitandin, îroj eşkere bi rûkûpêk dibe. Ji lew re, îroj DYE û li pišta wê welatên rojavayî, bi hemû hêza xwe destwerdana kirza Ukranyayê li hemberî Rûsya kirine. Amerîka wê rojê di- got; em ê çekên pêşkêştî yên zîrek bidin arêşa Ukranya. Rûsya jî ji bo wê pozîsyona nû ya Tirkîyê biçewsiye û li dijî bloka dijber a Amerîka û Ewropa bişuxulîne, bersivên xwe li hemberî gefên Tirkîyê net nake. Bi rêbazên radikal pragmatîk, gêzerê nêzî devê

Erdogan dike, lê nahêle gez bike. Hewl dide li dijî NATO'yê bi kar bîne. Tevî ku bawerîya xwe bi Erdo- gan û Tirkîyê nabe, lê dişa jî li ser hesabê têkoşîna gelan hewl dide bawerîyên lihevkerîne- ke li dijî bloka dijber. Ango hemû alî jî dixwazin di oxî- ra berjewendiyên xwe de, têkoşîna azadiyê bi gelemperî jî nav bibin. Ha li Rojava gotine em bi şer ve re ne û em rê li ber êrişên Tirkîyê digirin, ha jî li Başûrê Kurdiştanê fermana êrişên li ser Herêmên Parastinê yên Medyayê dane. Sîstemek wisa durûyî ye ku siyasetek pîralî a li ser bingeha qezencê dide meşandin. Ji lew re, hêza têkoşîna li hemberî hişmendi- ya deştilatdar a bavîksalarî, ku bi piştigiriya gelan me- zin bûye, çawa ku 50 sal in zêdetir pišta xwe daye Toros- Zagrosan, Hawar û Amano- san, wê hîcar li ser qabana xwe were pîvan û xwedî

giraniya bandorwar be. Ji xwe di cewherê herdu aliyên de, tunekirina enerjîya gelan a bi Têvgera Azadiyê re teşe girtiye re heye. Ji ber wê jî, ne dîr e û gelek gengaz e di şerê li hemberî hişmendiya azadiyê de ku veguherîye awantajekî ge- lan, li hev bikin. Ramanên Têvgera Azadiyê, piştî hilweşîna sosyalîzma real û bi berxwedana li hemberî sermayedariyê mezin û bi hêz bûye re, çendî rûbirûyî êrişên hovane kiribin, teka- ne bijarde û senteza gelan a azadî, edalet û demokrasiyê ye. Ji bona wê jî, her çendî daxuyaniyên cuda cuda derbarê van gefên Erdogan derketibin, gelek hêsan e ku sibê jî li ser me li hev bikin. Helwestên Siwêd û Finlandayê jî bo tevlibûna nava NATO'yê û civînên nepenî bi rejîma Tirkîyê re, wê raştiya me hewl daye rave bikin, baş vedibêje.